

Máthé Réka Zsuzsánna

A G7-ek csoportja és az üzleti szféra szereplőinek legújabb döntései

Bevezetés

Június 13–15. között szervezték meg a G7-országok éves gyűlését, amelyet most Olaszországban rendeztek. A világ egykor vitathatatlanul legerősebb politikai és gazdasági hatalmait összesítő szervezet tagja az USA, Kanada, az Egyesült Királyság, Japán, Németország, Franciaország, Olaszország. Az Európai Unió is képviseltette magát az Európai Tanács, illetve a Bizottság elnökének személyében. Jellemzően nemzetközi szervezetek is részt vesznek a hasonló tanácskozásokon, így most is jelen volt a Nemzetközi Valutaalap, a Világbank, az Afrikai Fejlesztési Bank, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) vezetője, valamint az ENSZ főtitkára.¹

A külső vendégek között Ukrajna elnöke, Jordánia királya, India, Brazília, Argentína, Törökország, az Egyesült Arab Emírségek, Kenya, Algéria, Tunézia és Mauritánia (az Afrikai Unió soros elnöke) vezetője szerepelt. Újdonság, hogy Olaszország megnyitotta az eseményt a Vatikán felé, így Ferenc pápa is részt vett a fórumon. Ezen túlmenően, az üzleti világ képviselői is jelen voltak a megbeszélésen, egyes források szerint a Microsoft és a BlackRock vállalat, valamint az olasz ENI és Enel energiavállalat képviseltette magát.²

A kétnapos tanácskozás során hét kulcsfontosságú területen igyekeztek egyezsége jutni a vezetők: Afrika helyzete, különös tekintettel az éghajlatváltozásra és a fejlődésre, a közel-keleti jelenlegi helyzet, az orosz–ukrán háború, a migráció kérdése, az indo-csendes-óceáni térség, valamint az ehhez kapcsolható gazdasági biztonság kérdése, végezetül pedig a mesterséges intelligencia és az energia, valamint Afrika és a Földközi-tenger térségének kérdései.³

¹ Reuters 2024.

² HORDERN–MANCINI–ALBANESE 2024.

³ European Council 2024.

Politikai helyzetkép a G7-en belül

A tanácskozásra összegyűlt G7-es vezetők között különös dinamika lehetett: a házigazda szerepét betöltő Giorgia Meloni kívül egyikükről sem mondható, hogy a lehető legnagyobb politikai felhatalmazással rendelkezik. Az európai parlamenti választások során a német kancellár pártja rendkívül alacsony támogatást kapott, és a választók fele szeretne előrehozott választásokat, ám úgy tűnik, a kancellár kitart a koalíció munkája mellett.⁴ Nem így a francia elnök, aki szintén a csúfos vereség miatt előrehozott választásokat írt ki.⁵ Az Egyesült Királyság miniszterelnöke május végén jelentette be, hogy július elején előrehozott választásokat tartanak, amelyeket a miniszterelnök Konzervatív Pártja nagy valószínűséggel el fog veszíteni.⁶ Az Európai Unió képviselői között ádáz harc alakult ki, akik jelenleg a megújulandó uniós tisztségekért gyakorlatilag kampányolnak – Von der Leyen jelenlegi pozícióját szeretné megőrizni, míg Charles Michel vélhetően külügyi főképviselő szeretne lenni.⁷

Az észak-amerikai kontinensen is nagy politikai feszültségek vannak. Az USA jelenlegi elnöke nem különösebben büszkélkedhet: egyrészt, egy különleges ügyész szerint titkos dokumentumok helytelen kezelése miatt nem lehet „rokonszenves, jó szándékú, rossz emlékezetű idős emberként” elítélni.⁸ Ezt akár úgy is lehet értelmezni, hogy elméje nincs megfelelő állapotban ahhoz, hogy nemzetbiztonsági kérdéseket tartalmazó dokumentumok kezeléséért felelni tudjon. Másrészt, a G7-csúcstalálkozó előtt pár nappal találták bűnösnek fiát, aki drogfüggőségét letagadva vásárolt fegyvert korábban.⁹ Harmadszor, novemberben neki is meg kell mérettetnie magát egy választáson. Igaz, jelenlegi ellenfelét, Trump elnököt is bűnösnek ítélték üzleti iratok meghamisítása miatt – az ítéletet néhány nappal a Republikánus Párt júliusi elnökjelölése előtt hirdetik ki.¹⁰ Kanada liberális miniszterelnökének népszerűsége rekordalacsony, és várható, hogy a 2025 októberében tartandó szövetségi választásokat elveszíti.¹¹ A G7-ek egyetlen ázsiai tagja, Japán vezetője sincsen különösebben jó helyzetben: a liberális miniszterelnök népszerűsége is rekordalacsony.¹²

⁴ Nach Europawahl. Zunehmend SPD-interne Kritik an Kanzler Scholz 2024.

⁵ Tanács 2024.

⁶ PIPER–MACASKILL–JAMES 2024.

⁷ D. Gy. 2024.

⁸ GOUDSWARD–MASON 2024.

⁹ DOMJÁN 2024.

¹⁰ MTI 2024.

¹¹ LUM 2024.

¹² JIJI 2024.

Vagyis a tanácskozás során született döntéseket nagyrészt olyan politikusok hozták, akik nem biztos, hogy jövőre is összegyűlhetnek, és megvitathatják most hozott döntéseik eredményeit, vagy hogy a következő választási ciklusok során számot adhatnak ezekről. Ezzel szemben a nemzetközi szervezetek, valamint az üzleti világ jelen lévő szereplői sokkal stabilabb bázissal rendelkeznek, és valóban képesek hosszú távra tervezni.

Ezért is érdemes a világ legnagyobb alapkezelőjét és bizalmi vagyongazdálkodóját, a BlackRock globális vállalatot röviden áttekinteni. A céget 1988-ban alapították, jelenleg 35 országban van jelen, és 70 irodát tart fenn, valamint 18 ezer munkatársa van. Küldetése, hogy egyre több embernek segítsen a pénzügyi jólét megtapasztalásában.¹³ A *Statista* forrásai szerint az alapkezelő idén júniusban 10,47 billió dollár értékben irányított eszközöket.¹⁴ Viszonyításként, ez Magyarország éves bruttó hazai termékének nagyjából az ötvenhatszorosa. A BlackRock által kezelt eszközök túlnyomó része részvényalapú, és az elmúlt három év alatt átlagban 17,8 milliárd bevételt hoztak. Mindez akár el is törpülhet a Microsoft 236,58 milliárdos éves bevétele mellett,¹⁵ igaz, ebből mindössze 72 milliárd nettó profitja maradt a vállalatnak, ugyancsak a *Statista* forrásai szerint. Vagyis, a két globális vállalat megkerülhetetlen a pénzügyi és a technológiai vezető cégek területén, így nem annyira meglepő, hogy részt vettek a G7-ek ülésén.¹⁶

A tárgyalások eredményeképpen az alábbi kulcsfontosságú területeken született egyezség.¹⁷

Ukrajna támogatása

A felek megegyeztek, hogy támogatják Ukrajna „szabadságharcát és újjáépítését, ameddig csak szükséges”. Ennek érdekében a lefoglalt orosz állami vagyontól származó bevételeket felhasználva 50 milliárd dollárt bocsátanak Ukrajna rendelkezésére még idén. Az anyagi források hitel formájában állnak majd Ukrajna rendelkezésére, amelyet az Egyesült Államokon keresztül pénzügyi intézetektől vehet fel. A befagyasztott orosz pénzeszközök hozamát a hitel törlesztésére használják majd fel.

¹³ A magyarországi BlackRockról. Valójában Önről van szó [é. n.].

¹⁴ Statista Research Department 2024.

¹⁵ Microsoft Revenue 2010-2024 [é. n.].

¹⁶ VAILSHERY 2024.

¹⁷ *Apulia G7 Leaders' Communiqué* 2024.

A G7-ek csoportja és az üzleti szféra szereplőinek legújabb döntései

A felek megerősítették azon szándékukat, hogy különböző korlátozó intézkedéseket hozzanak Oroszországgal, valamint kínai és harmadik országbeli szereplőkkel szemben, amelyek anyagilag támogatják Oroszországot, beleértve a pénzügyi intézményeket és más szervezeteket. A már bevezetett intézkedéseket, mint például az olajárplafon-politika hatékonyságát kívánják javítani további lépésekkel, miközben a piaci stabilitás fenntartására törekednének. Akadályozni tervezik Oroszország jövőbeni energiaprojektjeinek fejlesztését, illetve megszakítani az olyan árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést, amelyekre ezek a projektek épülnek.

A támogatás másik fontos területe az Ukrajnából származó gabona, élelmiszerek és műtrágya akadálytalan szállítása a Fekete-tengeren keresztül, valamint az EU szolidaritási sávjain keresztül. Más szavakkal, a G7-ek nem különösebben tervezik az ukrán gabona uniós piacokon okozott nehézségeit megoldani.¹⁸

Az afrikai országokkal való partnerségek előmozdítása

A felek növelni szeretnék az afrikai országoknak nyújtott támogatásokat a fenntartható fejlődés és a helyi értékteremtés megvalósítására, a demokratikus kormányzás megerősítésére, a globális stabilitáshoz és jóléthez való hozzájárulásra, valamint a szabályokon alapuló nemzetközi rend védelmére irányuló erőfeszítéseikben. Mindezekben – nyilatkozatuk szerint – figyelembe vennék a helyi és regionális élelmezésbiztonság, az infrastruktúra, a kereskedelem és a mezőgazdasági termelékenység javítására irányuló integrált afrikai kontinentális terveket. Támogatni kívánják az afrikai kontinentális szabadkereskedelmi övezet megvalósítását. Ezek érdekében fokozni tervezik a G7-ek együttműködési forrásainak koordinációját és hatékonyságát; valamint támogatni fogják a helyi hazai források jobb mobilizálását és kezelését; és előmozdítják a magánbefektetések növelését.

Vagyis úgy tűnik, hogy a G7-ek igyekeznek átfogó befektetési tervet kialakítani, amely segítségével képesek lennének Kína rendkívül erőteljes befolyását csökkenteni a térségben.¹⁹ Ennek egyik példája, hogy 2019–2021 között az afrikai kontinens legfontosabb kereskedelmi partnerei között szerepelt úgy az EU, mint Kína – a két aktorral folytatott kereskedelmi tevékenység aránya közötti

¹⁸ MÁTHÉ 2024.

¹⁹ Africa-China Relations 2022.

különbség egyre kisebb. Hasonlóan, az Afrikába irányuló közvetlen külföldi befektetések vezető forrása 2014 és 2018 között Kína volt. Messze elmaradva követte az USA és Franciaország, valamint az Egyesült Arab Emírségek. Az Afrikának adott kölcsönök tekintetében is jeleskedik Kína: a legfontosabb forrást ugyan a különböző piaci kötvénytulajdonos vállalatok jelentik (0,27%-ban), de Kína a következő, igaz, alig 0,13%-kal. Feltűnő, hogy fontosabb szerepet vállalt, mint a Világbank, amely csak a harmadik helyen szerepel, bár alig elmaradva Kína mögött, a maga 0,12%-ával. Ezekhez képest az Afrikai Fejlesztési Bank a hiteleknek alig a 0,07%-át biztosította.

A G7-ek kiemelték az USA által szorgalmazott globális infrastrukturális és beruházási partnerséget (PGII), valamint az EU Global Gateway programjait, amelyek igyekeznek olyan keretet kínálni, amely az afrikai partnerek számára elfogadható lehet.²⁰ Továbbá, a résztvevők üdvözlötték az Olaszország kezdeményezésére létrehozott Mattei-tervet, amelynek céljai között szerepel a migrációs nyomás enyhítése és egy gázipari együttműködés az afrikai kontinenssel.²¹

A közel-keleti térség konfliktusai

A résztvevők kifejezték elkötelezettségüket a kétállami megoldás mellett, amely szerint két demokratikus állam, Izrael és Palesztina békében élne egymás mellett. Elképzeléseik szerint a Gázai övezet Ciszjordániával együtt a Palesztin Hatóság alá tartozna. Ezen túlmenően szorgalmazták a tűzszünetet, valamint a túsok szabadon bocsátását.

Megerősítették azon elhatározásukat, amely szerint Irán nem fejleszthet ki vagy szerezhet nukleáris fegyvert. Ezért felszólították Teheránt, hogy hagyjon fel a nukleáris eszkalációval, és vonja vissza azt, valamint állítsa le a folyamatos urándúsítási tevékenységet. Hasonlóan, elvárják, hogy Irán felhagyjon Oroszország ukrajnai háborújának támogatásával, és ne adjon át ballisztikus rakétákat és kapcsolódó technológiát.

²⁰ Fact Sheet: Partnership for Global Infrastructure and Investment at the G7 Summit 2024.

²¹ Szabad Európa, Budapest 2024.

Kína-kapcsolatok

A résztvevők több helyen is kifejezték aggodalmukat Kína gazdasági lépései miatt, amelyek nem tartják tiszteletben a versenypiac szabályait. Kifejezték, hogy ezek az intézkedések piaci torzulásokhoz és káros túlkapacitáshoz vezetnek egyre több ágazatban, ami aláássa a munkavállalók helyzetét, az ipart és a nyugati világ gazdasági ellenálló képességét és biztonságát.

Elítélték az Oroszországnak nyújtott támogatásokat, és várhatóan igencsak mérsékelt eredménnyel, de felszólították az ázsiai óriást, hogy gyakoroljon nyomást Oroszországra, hogy hagyjon fel katonai agressziójával, és azonnal, teljes mértékben és feltétel nélkül vonja ki csapatait Ukrajnából.

Bár a nyilatkozat ezen része nem említi név szerint Kínát, de egyértelmű, hogy melyik országra utalnak, amikor felszólítják „az érintett országokat”, hogy tartózkodjanak a WTO-ban a gazdasági súlyuknak és a globális kereskedelmi rendszerben betöltött szerepüknek megfelelő különleges és megkülönböztetett bánásmód igénylésétől.²²

Összegzés

Összegezve, a múlt heti csúcstalálkozó alkalmával nem jöttek létre különösebben meglepő megállapodások, mindössze a már régóta vitatott kérdéseket, mint például az Ukrajnának adott támogatás mikéntjét sikerült jobban körvonalazni. Nem mellékes, hogy olyan megoldás született, amely tiszteletben tartja az Európai Központi Bank véleményét, és nem ássa alá sem az EU, sem az euróövezet hitelességét.

Ehhez hasonlóan az afrikai kontinensért folytatott versengés következtében sikerült néhány lépést összehangolni, amelyek következtében Afrika számára remélhetőleg vonzóbb lesz a Nyugat, mint Kína. Kérdéses azonban, hogy a rendkívül gyenge politikai támogatással rendelkező vezetők által hozott döntésekből melyek fognak megvalósulni a jövőben. Nem lenne különösebben meglepő, ha úgy az Ukrajnát, mint az Afrikát érintő kérdésekben az üzleti világ szereplői, mint a BlackRock vagy a Microsoft, jóval nagyobb befolyással bírnának, mint azt várhatnánk.

2024. június 17.

²² MÁTHÉ 2023.

Felhasznált irodalom

- A magyarországi BlackRockról. Valójában Önről van szó [é. n.]. *BlackRock*. Online: <https://blackrock.com/hu/bankok-es-kozvetitok/a-blackrockrol/a-blackrockrol-magyarorszagon>
- Africa-China Relations (2022). *Statista*. Online: <https://statista.com/study/102562/africa-china-relations/>
- Apulia G7 Leaders' Communiqué (2024). Online: <https://consilium.europa.eu/media/fttjqncg/apulia-g7-leaders-communication.pdf>
- D. Gy. (2024): Charles Michel bosszút forral Ursula von der Leyen ellen. *Világgazdaság*, 2024. június 5. Online: https://vg.hu/kozelet/2024/06/charles-michel-von-der-leyen-google_vignette
- DOMJÁN Anikó (2024): Bűnösnek találták Hunter Biden, akár huszonöt év börtönre is számíthat. *Index*, 2024. június 11. Online: <https://index.hu/kulfold/2024/06/11/hunter-biden-bunos-fegyver-bortonbuntetes-kegyelem/>
- European Council (2024): *G7 Summit. Borgo Egnazia, 13-15 June 2024*. Online: <https://consilium.europa.eu/media/0t2heayx/g7-background-brief-final.pdf>
- Fact Sheet: Partnership for Global Infrastructure and Investment at the G7 Summit (2024). *The White House*, 2024. június 13. Online: <https://whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2024/06/13/fact-sheet-partnership-for-global-infrastructure-and-investment-at-the-g7-summit-2/>
- GOUDSWARD, Andrew – MASON, Jeff (2024): Biden Will not Face Charges Over Classified Papers, Says 'Memory is Fine'. *Reuters*, 2024 február 9. Online: <https://reuters.com/world/us/us-congress-receives-report-bidens-handling-classified-documents-source-2024-02-08/>
- HORDERN, Annmarie – MANCINI, Donato Paolo – ALBANESE, Chiara (2024): BlackRock, Microsoft CEOs to Gather at G-7 Summit in Italy. *Bloomberg*, 2024. június 11. Online: <https://bloomberg.com/news/articles/2024-06-11/blackrock-s-fink-microsoft-s-nadella-to-gather-at-meloni-s-g-7>
- IJI (2024): Kishida Cabinet Approval Hits New Low of 16.4%: Jiji poll. *The Japan Times*, 2024. június 13. Online: <https://japantimes.co.jp/news/2024/06/13/japan/kishida-cabinet-approval-hits-new-low/>
- LUM, Zi-Ann (2024): How Justin Trudeau Lost His Grip. *Politico*, 2024. január 10. Online: <https://politico.com/news/2024/01/10/justin-trudeau-election-politics-00134525>
- Microsoft Revenue 2010-2024 [é. n.]. *MacroTrends*. Online: <https://macrotrends.net/stocks/charts/MSFT/microsoft/revenue#:~:text=Microsoft%20revenue%20for%20the%20twelve,a%2017.96%25%20increase%20from%202021>
- MÁTHÉ Réka Zsuzsánna (2023): Fogat fogért? *Ludovika.hu*, 2023. július 17. Online: <https://ludovika.hu/blogok/ot-perc-europa-blog/2023/07/17/fogat-fogert/>
- MÁTHÉ Réka Zsuzsánna (2024): Az európai mezőgazdaság a háborús és a klímavédelem között. *Ludovika.hu*, 2024. március 25. Online: <https://ludovika.hu/blogok/ot-perc-europa-blog/2024/03/25/az-europai-mezogazdasag-a-haboru-es-a-klimavedelem-kozott/>
- MTI (2024): Elmondta Donald Trump, mi lesz, ha börtönbe kerül. *Portfolio.hu*, 2024. június 3. Online: <https://portfolio.hu/global/20240603/elmondta-donald-trump-mi-lesz-ha-bortonbe-kerul-689731>
- Nach Europawahl. Zunehmend SPD-interne Kritik an Kanzler Scholz (2024). *Deutschlandfunk*, 2024. június 14. Online: <https://deutschlandfunk.de/zunehmend-spd-interne-kritik-an-kanzler-scholz-100.html>

A G7-ek csoportja és az üzleti szféra szereplőinek legújabb döntései

- PIPER, Elizabeth – MACASKILL, Andrew – JAMES, William (2024): Rishi Sunak Calls UK National Election for July 4. *Reuters*, 2024. május 23. Online: <https://reuters.com/world/uk/rishi-sunak-calls-uk-national-election-july-4-2024-05-22/>
- Reuters (2024): G7 Puglia Summit: Participants, Agenda and Key Issues Explained. *Reuters*, 2024. június 13. Online: <https://reuters.com/world/europe/whats-agenda-italys-g7-summit-2024-06-11/>
- SMITH, Geoffrey (2024): ECB's Lagarde Digs in as US Pushes Europe on Using Russian Assets for Ukraine Aid. *Politico*, 2024. április 18. Online: <https://politico.eu/article/ecbs-lagarde-digs-in-as-us-pushes-europe-on-using-russian-assets-for-ukraine-aid/>
- Statista Research Department (2024): Largest Asset Managers Worldwide as of September 2024, by Value of Managed Assets. *Statista*, 2024. szeptember. Online: <https://statista.com/statistics/322452/largest-asset-managers-worldwide-by-value-of-assets/>
- Szabad Európa, Budapest (2024): Meloni bemutatja: terv a migráció megfékezésére az Olaszország–Afrika-csúcson. *Szabad Európa*, 2024. január 29. Online: <https://szabadeuropa.hu/a/meloni-bemutatja-terv-a-migracio-megfekezesere-az-olaszorszag-afrika-csucscon/32796432.html>
- TANÁCS Gábor (2024): Macron előrehozott választása: mesterterv vagy oroszrulett? *Euronews*, 2024. június 12. Online: <https://hu.euronews.com/2024/06/12/macron-elorehozott-valasztasa-mesterterv-vagy-oroszulett>
- VAILSHERY, Lionel Sujay (2024): Net Income of Microsoft from 2002 to 2024. *Statista*, 2024. július. Online: <https://statista.com/statistics/267808/net-income-of-microsoft-since-2002/>